

Astra Zenecas anläggning i Gärtuna, Södertälje. Här finns bland annat världens största tablettfabrik.

Budet på Astra Zeneca är en väckarklocka

Politikerna måste agera för att Sverige ska vara ett attraktivt land att bedriva forskning i. Och det oavsett Pfizers mångmiljardbud på Astra Zeneca eller om ett företag har svenska, engelska eller amerikanska ägare, skriver tre nyckelaktörer inom life science-sektorn i Sverige.

FORSKNING Life science-företag är, i likhet med andra kunskapsbaserade industrier, helt beroende av att hitta rätt kompetens. Dessa företag baserar sina lokaliseringsbeslut för forskning och utveckling (FoU) bland annat på var de kan rekrytera den bästa kompetensen och på hur enkelt de kan etablera värdefulla externa samarbeten, exempelvis med universitet.

I Sverige investeras i dag 3,37 procent av BNP i FoU, vilket är mer än i de flesta andra länder. Samtidigt har Sverige alltid varit sårbart eftersom företag står för mer än två tredjedelar av dessa investeringar. Nu har vi ett reellt problem med att företag uppfattar andra länder som mer attraktiva för sin FoU-verksamhet. Vi tappade en femtedel av FoU-andelen mellan 2001 och 2011, främst eftersom företagens investeringar i FoU i Sverige minskade mycket kraftigt.

I en ranking av 33 länders tillväxttakt för FoU ligger Sverige nu trea från slutet, och vi har till och med en negativ tillväxttakt. Det kan jämföras med Danmark och ett flertal andra länder som har haft en positiv utveckling.

En rad länder satsar mer än Sverige på offentligt finansierad civil forskning, mätt i statliga anslag i procent av BNP. 2011 låg Sverige på elfte plats av 35 länder. Utan att förringa värdet av regeringens forsknings- och innovationsproposition, verkar det som Sveriges offentliga investeringar i FoU inte blir högre än 0,8 procent av BNP år 2016, vilket är lägre än vad exempelvis

Tyskland, Danmark, Finland och Island har.

Inom life science ser vi att Sverige halkar efter vad gäller forskningskvalitet, kliniska studier, antal företag och tillgång till nya diagnostik- och behandlingsmetoder inom vården. För att patienter ska få tillgång till bästa möjliga vård, för att ett land ska kunna behålla och utveckla kompetens och för att skapa arbetstillfällena och exportintäkter, behövs en stark och konkurrenskraftig forskningsbas. Därför har flera länder utarbetat långsiktiga politiska strategier för life science. I flera fall med den högsta politiska ledningen i spetsen.

För att stärka Sveriges konkurrenskraft vill vi att kommande regering utformar en bred och långsiktig strategi för att skapa bättre förutsättningar för medicinsk forskning och dess tillämpning. Åtgärder inom tre områden är prioriterade:

- Skapa medicinska framsteg; stärk statens stöd till forskning vid lärosätena och se även över strukturen för stödet.
- Vidareutveckla forskningen; underlätta för företag att utveckla nya metoder och produkter genom förbättrat samarbete med vård och akademi.
- Använd och utvärdera nya metoder och produkter; skapa incitament för vården att snabbt introducera kostnadseffektiva innovationer genom att belöna vårdresultat.

Det krävs resurser för att strategin ska ge effekt och på sikt bör därför de

offentliga investeringarna i medicinsk forskning fördubblas och motsvara fyra öre per vårdkrona.

Vi kan inte direkt påverka företagsledningars beslut om uppköp och samgåenden. Det som går att påverka är hur attraktivt Sverige är som land att förlägga och bedriva verksamhet i.

Vi kan aldrig konkurrera med en stor marknad, men vi kan vara konkurrenskraftiga kompetensmässigt.

Politikerna måste ge forskare och företagare bästa möjliga förutsättningar att återskapa den kritiska massa av världsledande kompetens som krävs för att behålla företagets nuvarande forskningsverksamhet, få tillbaka de som vi förlorat och attrahera nya.

Det är ett extremt viktigt uppdrag för att säkra framtida jobb och intäkter till statskassan.

"Det som går att påverka är hur attraktivt Sverige är som land att förlägga och bedriva verksamhet i."

ANNA NILSSON VINDEFJÄRD

Generalsekreterare, Forska!Sverige, doktor i medicinsk innovationskunskap

ANDERS BLANCK
Vd, branschorganisationen LIF – de forskande läkemedelsföretagen

CARL JOHAN SUNDBERG
Professor i fysiologi och samordnare vetenskap & samhälle, Karolinska Institutet

